

Hazaérkezett parlamenti küldöttségünk

Csütörtökön hazaérkezett Párizsból az a parlamenti delegáció, amely a francia nemzetgyűlés küldöttségének 1967-es magyarországi látogatását viszonozta. A küldöttséget a Feriegyi repülőtéren dr. Beresztóczy Miklós, az országgyűlés alelnöke fogadta, ott volt a francia köztársaság budapesti nagykövetségének képviselője. Bencsik István, az országgyűlés mezőgazdasági állandó bizottságának elnöke, a delegáció vezetője megérkezése után egyebek között megállapította:

— Mindenütt rendkívül szívélyesen fogadtak bennünket, látható volt, hogy nagy gondot fordítanak a két parlament baráti kapcsolatainak elmélyítésére.

A város térképei

Néha „önreklámra” is szükség van

Potom 5,50-ért miénk lehet a város: ennyibe kerül a Kartográfia Szeged-térképe. Hogy megéri-e? Hát persze. Még az összegedi sem ismerhet minden utcát, minden zugot, hát még a látogató, az idegen. Könyvesboltban, trafikban megveszi, s máris úgy jár-kel a városban, mintha itt született volna.

Eligazít és gyönyörködtet

A térkép olyan, mintha több ezer méter magasságból, repülőgépből néznék alá. Ilyesmire ugyan csak keveseknek, s ritkán van alkalmuk, de ez mit sem zavar bennünket az eligazodásban. Főképp, ha még egy kicsit segítenek is. Úgy, mint Miskolcon, ahol két belvárosi utca, a Széchenyi és a Szemere utca keresztezésében, ahol egy ház tűzfalán majolika mozaikból rakták ki a városképet. Utat mutat és megszépíti a körngete-

get egyszerre. Még az is megáll alatta és elgyönyörködik benne, aki nem keres semmit.

Aki a debreceni nagyállomáson kiszáll a vonatból, a Petőfi téren, az 1-es villamosra várva egy üvegvitrint talál. Akkora legalább, mint egy újságospavilon. Benne semmi más, csak a város térképe, mégpedig úgy, hogy a nevezetes épületeket, a Nagytemplomot meg a többi, élethű makettben is megformálták rajta. Szép is, jó is, praktikus is, olyan mintha készsége szóval fogadná a vendégeket Debrecenben. Biztosan nem volt olcsó mulatság felállítására, hát egy rangos város ennyit igazán megengedhet magának.

PKi tudja, nem mérgeződik

Lipese még többet is. Persze az már külön, más szokásokkal. De jó szoká-

sokkal: a sok évig elhúzódo építkezések mellett — mert ott is akad azért olyan is, amelyik két-három évig tart — elhelyezik a városrész, az utca látképét, de úgy, hogy értő szakemberek befestik már a készülő épület befeljesztéséig „arcát”. Lássa és örüljön minden arra járó, milyen szép lesz ez a vidék majd, ha elvonulnak az építők. Nem haragszik úgy az ember a kerülő, a szállós por, a zaj miatt, ha tudatják vele, miért van rá szükség. A Karl Marx tér sarkán, ahol egy pompás toronyház épül, legalább emeletnyi magas táblán állították ki a megújuló környék parorámiát.

Hát mi itt Szegeden egy kissé másként élünk mindezzel. Amyira szerények vagyunk, hogy még azzal sem dicsekszünk, amivel kötelességünk lenne. A város térképei ugyan nálunk is egyre rajzolódnak, de az idegent jobbra mégis ráhagyjuk a Kartográfia térképre. Az Idegenforgalmi Hivatal csak néhány bádora festett térképet, meg a Klauzál téren egy hol világitó, hol sötétbe burkolózó táblát reszkírozott meg néhány évvel ezelőtt, s e „tájékoztatóhoz” csupán a Tervező Vállalat járult hozzá azzal, hogy — szintén a Klauzál téren — egy kirkatba kitette az épülő Tarján modelljét. Ezzelként nagyon helyesen tette.

Mintha szégyellenék

De igazán megkapó, figyelemfelkeltő városreklám nincs sehol. Építkezéseinket is inkább mintha szégyellenék egy kissé. Ugyan ki tudja, ha véletlenül a Dél-magyarország valamelyik számában nem bukkan rá, hogy mi épül majd a Roosevelt tér és az Oskola utca sarkán, a Deák Ferenc utcában — a Nemzeti Bank mellett — a Kígyó utca és a Bajcsy-Zsilinszky utca sarkán... és még lehetne sorolni hosszasan „inkognitóban” bújkáló építkezéseket.

Van drága propaganda, de létezik olcsó is. A pénz gyakran akkor is elmegy, ha semmire sem fordítják. Az anagiak nemigen lehetnek akadályai annak, hogy Szeged is többet fordítson önmaga propagálására. Inkább talán az ambíció, az elhatározás hiányzik, de hát ezt olvan félve from le, talán magam sem hiszem...

Fehér Kálmán

Paprika- vita

A Magyar Élelmiszeripari Tudományos Egyesületben tegnap vitaülés kezdődött a fűszerpaprika nemesítéséről, termeléséről, a komplex kutatásról és a feldolgozás korszerűsítéséről.

Kétszázezren az általános iskolai napközökben

Nő az érdeklődés az általános iskolai napközi otthonok iránt: az otthon igénybevevő tanulók száma a legutóbbi oktatási évben megközelítette a 197 ezret és az idei tanévben — nem véletlen adatok szerint — meghaladja a 205 ezret. A napközikkel kapcsolatban néhány tudnivalóról a Művelődésügyi Minisztériumban elmondták:

— Ha a szülő év közben indokolatlanul kivessi gyermekét a napközi otthonból, arra a tanévre elveszti igényjogosultságát. A szorgalmi időben a napközi működési ideje napi öt óra. A foglalkozásokon időt kell biztosí-

Az ellenőrzés irányai

Senki azok közül, akik a népművelés ellenőrzésével, irányításával foglalkoznak, a járási vagy a városi és megyei tanácsoknál, nincsenek irigylésre méltó helyzetben. Egyrészt ez a munka természeténél fogva önmagában sem könnyű, másrészt a népművelés öt-hat éve az állandó viták, a forrongás állapotában van. A szakigazgatás viszont világos, áttekinthető számokkal, adatokkal, mennyiségekkel szeret dolgozni. Csak hogy a népművelés lényege, jelenlegi állapota miatt pedig különösen nehéz számokkal, adatokkal hitelesen jellemezni. A számoknak persze itt is megvan a maguk szerepe, de a népművelés ellenőrzése tulajdonképpen és valójában az adatokkal nehezen kifejezhető minőség vizsgálata. A népművelés akkor színvonalas, ha hatékony. Egyetlen nagyhatású vállalkozás vagy produktum nyilvánvalóan többet ér, mint tíz rossz. Am az ellenőrzés, a szakigazgatás — nem rosszindulatból, hanem jellegéből következően — hajlamos arra, hogy a nagyobb számot jelentősebb eredménynek tekintse, mint a kisebbet.

A népművelés ellenőrzésének végül is ez a legfőbb problémája. Az ipar és a mezőgazdaság eredményei szabatosan számokba foglalhatók; aki ezekre a számokra rátalál, nyugodt lehet, jól dolgozott. A népművelés irányítói azonban ha csak számokkal operálnak, egyáltalán nem lehetnek nyugodtak, hogy hiteles helyzetkép van a birtokukban. A minőség számokkal általában nem fejezhető ki. Nyilvánvalóan, többet ér az olyan népművelési akció, amelytől tíz ember okosabb lesz, mint az olyan, amely száz embernek csak az idejét rabolja. A népművelés ellenőrzésének ezt a nézőpontját okosabb vagy „butábbá” tevő minőséget kell figyelemmel kísérnie.

S ez kétségteljesen nehéz. Nem egyetlen ilyen akció kell ugyanis elemezni, hanem nagyon sokat, és hosszú időn, éveken át, rendszeresen és következetesen, naponta, ráadásul nem egyetlen helyen, nem egy faluban vagy művelődési házban, hanem sokban. Mindezt, minden megmozduláson, vállalkozáson és akción a népművelés irányítói nem lehetnek jelen, nem kísérhetik végig a folyamatokat. Mégis, ha jól akarnak dolgozni, elsősorban és mindegyelőtt a minőségre kell ügyelniük. Ez jóval nehezebb ugyan, mint néhány tetszetős számmal jellemezni az eredményeket, de igényes, színvonalas ellenőrzés nélkül nem képzelhető el.

Nagy baj lenne persze, ha ezt a népművelés irányítói nem tudnák. Csak hogy más dolog ezt egyszerűen tudni, s megint más dolog e szerint dolgozni naponta. Annál inkább, mert a minőség mérésének módszerei nincsenek

tökéletesen kidolgozva, ráadásul, ne tagadjuk, a népművelés tekintetében még mindig jórészt a számok bűvöletében élünk. Ez az oka, hogy gyakran találkozhattunk a minőség elhanyagolásával, a népművelés egyoldalú mennyiségi szemléletével.

Az ellenőrzés és irányítás nyilvánvalóan nem mellékes valami. Legfőképpen azért nem, mert az ellenőrzés mindig valamilyen irányba szorítja a front első vonalába dolgozó népművelőket. Ha az ellenőrzés számára a mennyiség kizárólagos, akkor a számszerű eredmények hajszolására, ha pedig a minőség, akkor az elmélyült munkára inspirál. A népművelés az ellenőrzés nélkül nem vizsgálható, a kétfő szoros és szervesen összetartozik. Az utóbbi esztendőik vitáiban nagyon sok szó esett a változó népművelés új formáiról, s ehhez képest aránytalanul kevés az ellenőrzés és irányítás új lehetőségeiről, tennivalóiról, vagyis arról, hogy ennek a munkának a minőség felé kell fordulnia.

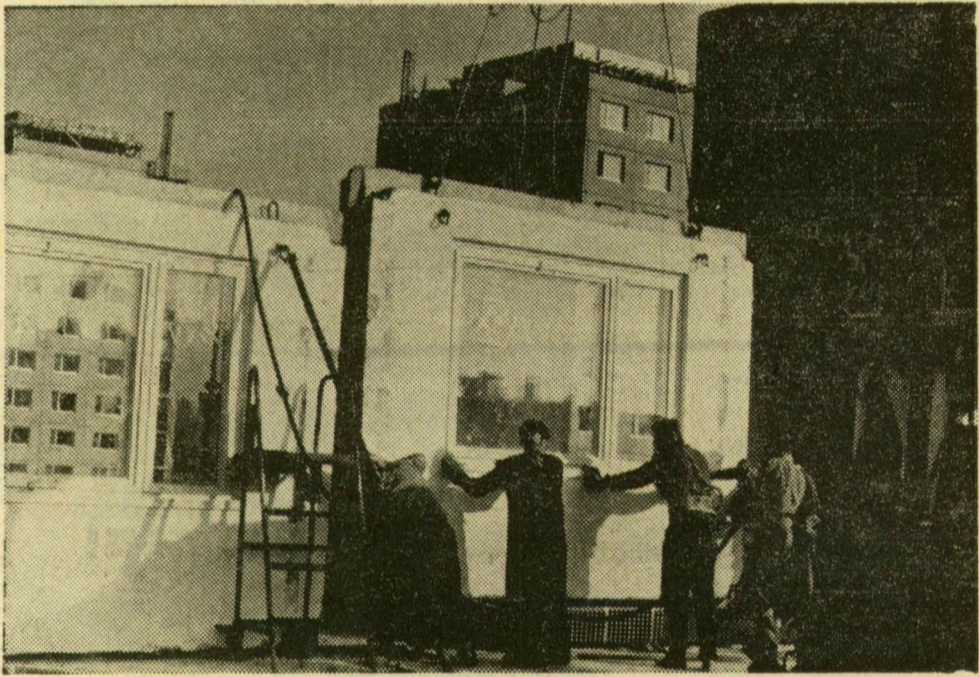
Minden népművelőnek vannak megszabott, határidős, adminisztrációs feladatai. Ez természetes, de az is, hogy ezt a munkát nem szabad elhanyagolni, mert enélkül nem működik zavartalanul a népművelés apparátusa. De az is igaz, hogy az ilyenféle munkák az igényes népművelő számára a feladatok mennyiségében és értékében kisebb részét jelentik.

Az igazi népművelés ezeken túl, ezek felett, a tartalmas, népre ható, tényleges munkában van. Az ellenőrzés viszont gyakran éppen a feladatok e kisebb, adminisztrációs részét tekinti elsődlegesnek — könnyebb vele a dolga —, s a másik, fontosabb felével szinte alig törődik. Ha elfogadjuk, hogy „amilyen az adjon isten, olyan a fogadj isten”, vitathatatlan, hogy az ilyen irányítás felületessége, formális megoldásokra csábítja a népművelőt.

Nagyon sok panaszt hallottam már arról, hogy az emberek nem érdeklődnek a népművelési akciók iránt, hogy sok vállalkozás közönybe fullad. Tanúja voltam néhány ilyen kudarcnak. De ezzel párhuzamosan azt is tapasztaltam, hogy ahol valóban igényes és érdekes akciókat szervezett a népművelés, ott az érdeklődés, ha nem is az első pillanatban, de egy bizonyos idő, ha úgy tetszik, néhány kudarc után, feltétlenül megszületett és legtöbbször imponáló eredményekkel jelentkezett. Ezeket az imponáló sikereket mindig a minőség váltotta ki; anélkül ilyesmi nem jöhet létre, hatékony népművelés minőség nélkül nincs. Az irányításnak éppen ezért arra kell törekednie, hogy a minőség eredményeit ne csak egyszerűen tudomásul vegye — mint még sokszor tapasztaljuk —, hanem arra vezesse, arra biztassa-buzdítsa a gyakorló népművelőket.

A minőségi normák kidolgozása önmagában gyökény. Még nehezebb gyakorlati alkalmazásuk a mindennapi munkában. Az országos népművelési konferencián, amelyre most készülünk, nyilvánvalóan erről is szó lesz. A népművelés az elmúlt esztendőben sokat változott. A vezetés ehhez képest keveset. A harmóniát itt és ebben is meg kell teremtenünk.

Ökrös László

Somogyi Károlyné felvétele

PANELLSZERELÉS. Szeged építőiparában új „szakma” honosodott meg, az elemekből való panelszerelés. A Csongrád megyei Állami Építőipari Vállalat legnagyobb létszámú, 42 fős komplex brigádja Terhes Mihály vezetésével Kelenföldön tanulta meg az új építési technológiát, amelyet most a tarjánlepi tízemeletes házak készítésénél alkalmaznak. Képünk Terhes Mihály brigádjának munkáját mutatja be, az egyik most készülő, 10 emeletes, ház ötödik szintjén. A panelszerelők az egyik lakás oldalfalát illesztik helyére

Hetvenöt éves a gépipari technikum

Szép jubileumához érkezett el Szeged egyik legrégebbi oktatási intézménye: tegnap, csütörtökön ünnepelte fennállásának 75. évfordulóját a *Déri Miksa Általános Gép- és Erőszámúipari Technikum.*

Az 1894-ben alapított iskola jubileumi ünnepségén — amelyre délelőtt 11 órai kezdettel a Szegedi Nemzeti Színházban került sor — Páldy Ferenc, a technikum igazgatója köszöntötte a megjelenteket, köztük az elnökségben helyet foglalt dr. Koncz Jánost, a Csongrád megyei, Szabó G. Lászlót, a Szeged városi pártbizottság osztályvezetőit, dr. Szalontay Józsefet, a Csongrád megyei, Kovács Józsefet, a Szeged m. j. városi tanács vb művelődési osztályának vezetőit, Bódi László országgyűlési képviselőit, Hevér Lászlót, a KISZ Szeged városi bizottságának titkárát, valamint az iskola szabadkai testvérintézményének képviselőit.

Az üdvözlő szavak után Karsai Ferenc, a Kohó- és Gépipari Minisztérium főosztályvezetője dr. Horgos Gyula miniszter köszöntö levelet ismertette, majd ünnepi beszédében elmondotta: az iskola 1894-ben megalakult elődje a harmadik volt a hasonló jellegű intézmények között. Kezdetben a

fa- és gépipar számára képzett középszintű irányítói szakembereket, majd — 1908-tól — felsőipariszkolává alakult. Jelenlegi épülete már 1914-ben tett alá került, ám részben a háborús évek, részben a kolozsvári egyetem Szegedre költözése miatt a szakoktatás csak 1937 őszén kezdődhetett meg a ma is ottthon adó falak között. A szegedi gépipari technikum igazi felvirágzása 1945 után kezdődött: 1946-ban már a felnőttek oktatását is vállalta az intézet, s 1953-tól megkezdte munkáját a levelező tagozat. 1962 óta már kihehelyezett központjai is vannak a technikum levelező tagozatának. Beszéde végén Karsai Ferenc átadta a Kohó- és gépipari miniszter emléklapját.

Az ünnepi beszéd után Ilku Pál művelődésügyi miniszter köszöntését tolmácsolta dr. Medgyes Béla miniszteriiumi főosztályvezető-helyettes, majd Papp Gyula, a Szeged, m. j. városi tanács vb elnökhelyettese, Hofaessy Péter, a Hazafias Népfrent Szeged városi bizottságának titkára, Bozóky János, a Kohó és Gépipari Minisztérium Közüti Járműfejlesztési Főosztályának csoportvezető-főmérnöke, az iskola öregdiákjait képviselő Sarnyai Vencel, a XI. sz.

Autójavító Vállalat igazgatója és Fülöp János, a technikum KISZ-titkára mondott köszöntő szavakat. Ezután a kitüntetések és díjak átadására került sor. A „Gépipar kiváló dolgozója” lett Bráda Ferenc mérnök-tanár, Rigó László technikus-tanár, Németh Zoltán tanár, Pintér Kálmán technikus-tanár; elismerő oklevelet kapott dr. Milassin Gyuláné tanárnő és Vas István DÁV-dolgozó, az iskola szülői munkaközösségének elnöke. Az iskola számos dolgozója pénzjutalmat kapott.

A jubileumi ünnepség második részében művészi műsor következett, amelyben az ipart és a munkát dicsérő művek hangzottak el. Az iskola irodalmi színpadának tagjai kívül a Szegedi Nemzeti Színház művészei — Berdál Valéria, Gregor József, Karikó Teréz, Kovács János és Váradai Zoltán — működött közre a műsorban. Fellépett még az építők Ladvánszky-kórusa is, Kertész Lajos vezényletével.

A Ganz Villamosság Gyár egykori tudós-igazgatójának, Déri Miksának nevével viselő technikumban a jubileum alkalmából kiállítás nyílt, amely az intézet háromnegyedszázados történetét mutatja be.